EUROOPAN KOMISSIO

Bryssel 15.11.2011
KOM(2011) 777 lopullinen

VOL. 1/2

KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE SEKÄ ALUEIDEN KOMITEALLE

Komission työohjelma vuodeksi 2012

Eurooppaa uudistamassa

1. JOHDANTO

Euroopan unionilla on vastassaan aikamme suurin haaste. Se on taloudellinen haaste, joka vaikuttaa perheisiin, yrityksiin ja yhteisöihin kaikkialla Euroopassa. Se on myös poliittinen haaste, ja meidän on osoitettava, että Euroopan unioni pystyy vastaamaan haasteeseen. Euroopan unioni voi vaikuttaa ja sen pitää pystyä vaikuttamaan siihen, miten eurooppalaiset selviytyvät kriisistä.

Tämä oli syyskuussa 2011 unionin tilasta pidetyn puheen[1] sanoma. Euroopan parlamentissa pidetty puhe ja siitä käyty keskustelu vahvistivat laajan yksimielisyyden siitä, että talouden kestävän ja työvaltaisen elpymisen on oltava EU:n ehdoton prioriteetti. Pystymme kehittämään EU:n ainutlaatuista sosiaalista mallia ainoastaan palauttamalla kasvun ja luottamuksen. Onnistumiseen tarvitaan aktiivista kumppanuutta EU:n toimielinten välillä ja kansallisen tason kanssa. Meidän on toimittava todellisena unionina, ja meidän on käytettävä päätöksenteossa yhteisömenetelmää, joka on todellisen unionin perusta. Tämänhetkinen kriisi on jälleen osoittanut, että näiden edellytysten täyttyessä voimme toimia tarvittavalla määrätietoisuudella ja sopeutuvuudella.

Komissio vastaa näihin imperatiiveihin eri tavoin. Monia komission resursseja käytetään jo tehtyjen päätösten määrätietoiseen täytäntöönpanoon. Sillä on kauan sitten vakiintuneita tehtäviä, kuten huolehtiminen siitä, että EU:n lainsäädäntö pannaan kaikilta osin täytäntöön kaikkialla EU:ssa, ja EU:n talousarvion hallinnointi joko suoraan tai yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa. Lisäksi sillä on uudempia tehtäviä, jotka johtuvat komission panoksesta tämänhetkisen kriisin voittamiseksi. Usein täytäntöönpanolla on suora vaikutus kasvuun. Sisämarkkinoiden toiminnan kannalta keskeiset säädösaloitteet, joita ei ole vielä pantu täytäntöön jäsenvaltioissa, aiheuttavat täytäntöönpanovajeen.

Komissio on äskettäin esittänyt radikaalin uuden esityslistan, johon sisältyy jäsenvaltioiden budjetti- ja talouspolitiikan syvempi valvonta erityisesti euroalueen jäsenvaltioissa, valvonnan ja finanssialan sääntelyn perustavaa laatua oleva muokkaus ja toimet, joilla varmistetaan, että EU:n rakennepolitiikka tuo välitöntä hyötyä. Äskettäin hyväksytty paketti, jolla lisätään talouden ohjausta (kuuden säädöksen paketti), tuo komissiolle mittavia uusia tehtäviä.

Kaikkien näiden uusien politiikkojen toteuttaminen edellyttää merkittävää muutosta tapaan, jolla komissio toimii. Se edellyttää resurssien uudelleenkohdentamista ja vielä syvemmän työskentelykumppanuuden luomista jäsenvaltioiden kanssa. Yksi esimerkki komissio uusista rooleista, jotka johtuvat suoraan kriisin hallinnasta, on komission Kreikka-työryhmän perustaminen. Sen tehtävänä on auttaa Kreikkaa toteuttamaan EU/IMF-ohjelma, suuntaamaan EU:n rakennerahastovaroja uudelleen ja nopeuttamaan rakennerahastovarojen käyttöä.

Laatiessaan tätä työohjelmaa vuodeksi 2012 komissio on yrittänyt sovittaa yhteen akuutin tarpeen vastata kiireesti kriisin tuloksena esiin tulleisiin uusiin tarpeisiin ja jatkuvan tarpeen työstää rakenteellisia kysymyksiä, joissa päätöksentekijät, sijoittajat ja kansalaiset odottavat komission katsovan tätä hetkeä pidemmälle ja edistävän vauraan ja kestävän Euroopan muovaamista tulevaisuutta varten. Useimmissa tämän työohjelman liitteissä esitetyissä uusissa aloitteissa on kyse pitkän aikavälin perspektiivistä. Niillä täydennetään tai autetaan

---

[1] Ks. 28. syyskuuta 2011 pidetty puhe unionin tilasta 2011 (http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/president/state-union-2011/index_fi.htm).

luomaan säännöstöä, jolla kaikki EU:n mittakaavaedut saadaan hyödynnettyä kestävän kasvun, korkean työllisyystason ja oikeudenmukaisen yhteiskunnan aikaansaamiseksi kaikkialla EU:ssa. Monilla aloitteilla pyritään edistämään kilpailukykyä, lieventämään kriisin sosiaalisia kustannuksia ja suuntaamaan elpymistä kohti kestävää tulevaisuutta. Se on myös keskeinen tavoite komission esittämissä EU:n uuden sukupolven meno-ohjelmissa, joiden on tarkoitus jatkua vuoteen 2020.

Komission, Euroopan parlamentin ja neuvoston on välttämätöntä toimia joustavasti näitä aloitteita käsitellessään. Tulevina kuukausina voi tulla esiin uusia kiireellisiä tilanteita, joita ei ole tässä työohjelmassa voitu ennakoida. Talouden uuden EU-ohjauksen pitkälle menevät vaatimukset edellyttävät kaikilta kolmelta toimielimeltä runsaasti aikaa ja huomiota ja – kuten olemme jo nähneet –neuvotteluja ja niiden tahtia koskevat aikaisemmat suunnitelmat voidaan joutua siirtämään syrjään kiireellisten päätösten tieltä. Eräillä liitteissä esitetyillä ehdotuksilla on erityistä merkitystä ja ne olisi asetettava etusijalle. Näitä ovat erityisesti ehdotukset, joilla voidaan vaikuttaa nopeasti kasvuun ja työllisyyteen ja edistää elpymistä konkreettisesti. Komissio aikoo suunnata energiansa ja huomionsa erityisesti näihin ehdotuksiin. Jotta niillä olisi toivottu vaikutus ihmisten jokapäiväiseen elämään, myös Euroopan parlamentin ja ministerineuvoston on asetettava ne etusijalle käsittelemällä ne nopeasti. Jos toimielimet pystyvät kollektiivisesti osoittamaan, että niillä on yhteinen käsitys siitä, missä toimia eniten tarvitaan, ne voivat antaa vahvan viestin EU:n päättäväisyydestä kukistaa kriisi ja palauttaa kasvu. Luetteloja nopeasti käsiteltävistä toimenpiteistä on tapahtumien nopeasti muuttuvan luonteen vuoksi tarkasteltava toistuvasti uudelleen. Komission alustavat ehdotukset nopeaan käsittelyyn esitetään vuotta 2012 koskevan kasvuselvityksen yhteydessä.

2. VAKAUDEN JA VASTUUN EUROOPAN RAKENTAMINEN

EU:n taloudellinen tilanne on viime vuosina muuttunut radikaalisti. Eurooppa 2020[2] on Euroopan unionin taloudellinen strategia. Siinä otetaan huomioon jäsenvaltioiden keskinäinen riippuvuus ja esitetään, millä tavoin EU ja kansallinen taso voivat tehdä yhteistyötä sovittujen tavoitteiden saavuttamiseksi ja saada talouden jälleen kasvamaan ja luomaan työpaikkoja. Samalla luodaan perustaa kestävälle tulevaisuudelle. Kaikille jäsenvaltioille on annettu maakohtaisia suosituksia vastata polttavimpiin haasteisiinsa. Toisessa vuotuisessa kasvuselvityksessä asetetaan puitteet vuoden 2012 talouden EU-ohjausjaksolle. Kattavalla finanssialan sääntelyn ja valvonnan uudistuksella on luotu vankka perusta EU:n rahoitusjärjestelmälle. EU on laajentanut ja vahvistanut mekanismeja, joilla kansallista politiikkaa valvotaan, hyväksymällä taloudellista ohjausjärjestelmää parantavaa lainsäädäntöä (kuuden säädöksen paketti). Eräisiin jäsenvaltioihin kohdistettavaa valvontaa on lisätty talouden sopeutusohjelman puitteissa. On kehitetty uusia välineitä, joilla torjutaan julkiseen talouteen kohdistuvia ennennäkemättömiä paineita. EU:n on nyt toimittava nopeasti ja määrätietoisesti uudistuksen täytäntöönpanemiseksi ja aikaistamiseksi. Meidän on osoitettava, että kaikki toimielimet tekevät yhdessä työtä keskeisten toimenpiteiden vauhdittamiseksi.

Komissio esitti viime kuussa etenemissuunnitelmassa kohti vakautta ja kasvua[3] viisi toisiinsa liittyvää askelta. Niissä esitettiin välitön vastaus sekä Kreikan että pankkialan ongelmiin, palautettiin luottamusta euroalueeseen ja esitettiin toimia vakautta ja kasvua lisäävien

[2] KOM(2010) 2020, 3.3.2010.
[3] KOM(2011) 669, 12.10.2011.

politiikkojen toteuttamiseksi etupainotteisesti. Nämä ehdotukset otettiin esiin Eurooppa-neuvoston ja euroalueen huippukokouksen päätelmissä. Etenemissuunnitelma tulee ohjaamaan komission työtä lähikuukausina.

Tämän esityslistan vieminen eteenpäin seuraavien 12 kuukauden aikana edellyttää nopeaa ja määrätietoista toimintaa. Näillä uudistuksilla euroalueen ja koko EU:n toisiinsa liittyvien talouksien välinen yhteistyö ja valvonta kohotetaan uudelle tasolle. Kun komissio julkaisee vuotta 2013 koskevan vuotuisen kasvuselvityksen, uudistusten vaikutusten pitäisi jo näkyä Euroopan unionissa. Julkisen talouden tasapainon palauttaminen ja kasvun edistäminen ovat esityslistalla tasapainossa, ja kansallisia toimenpiteitä ja Eurooppa 2020 -lippulaivahankkeita koskevia EU:n tason toimia toteutetaan yhteistyössä elpymisen maksimoimiseksi.

2.1. Finanssialan uudistus: Panostetaan luottamukseen

Toimiva finanssiala on kasvun ja työpaikkojen luomisessa keskeisellä sijalla. Komissio on kriisin puhkeamisen jälkeen kattavasti uudistanut finanssialan sääntelyä ja valvontaa. Valtaosa keskeisistä aloitteista on jo hyväksytty tai ne ovat käsiteltävinä. Näistä voidaan mainita säädösehdotukset, jotka koskevat johdannaisia[4], luottoluokituslaitoksia[5], pääomavaatimuksia[6], vakaampia ja läpinäkyvämpiä arvopaperimarkkinoita ja markkinoiden väärinkäytön torjumista[7]. Uudistusten yhteisvaikutuksesta tullaan julkaisemaan arviointi.

EU:n olisi kunnianhimoisesti pyrittävä saamaan uudistus valmiiksi ensi vuonna. Komissio aikoo tehdä jäljellä olevat lainsäädäntöehdotukset alkuvuodesta 2012 sijoittajasuojaan keskittyen. Yhteissijoitusyrityksiä (UCITS) koskevia sääntöjä tarkistamalla pyritään lisäämään sijoittajansuojaa ja vahvistamaan sisämarkkinoita. Sijoittajansuoja ja läpinäkyvyys ovat myös monimutkaisten sijoitustuotteiden (vähittäismarkkinoille tarkoitetut paketoidut sijoitustuotteet, PRIP) ostopäätöstä edeltävää tietojen antoa koskevan aloitteen sekä vakuutusedustusta koskevan aloitteen päämäärinä.

2.2. Tulevaisuuden rahoittaminen: Turvataan kestävä julkisen sektorin tulonmuodostus

EU:n kasvuagenda on keskeinen panos, jonka EU voi antaa julkisen talouden tasapainon palauttamiseksi. Vaikka verotus kuuluukin ensisijaisesti jäsenvaltioiden toimivaltaan, EU:n toimista voi kuitenkin olla apua jäsenvaltioiden työssä, kun varmistetaan, että Euroopan sosiaalinen malli voidaan rahoittaa tulevaisuudessa. Komissio esitti vuonna 2011 merkittäviä aloitteita, joilla tasapainotetaan finanssialan osallistumista julkisen talouden rahoittamiseen (finanssitransaktiovero)[8], siirretään verorasitusta resurssien käyttöön (energiaverotus)[9] ja parannetaan sisämarkkinoiden toimintaa (yhteinen yhdistetty yhtiöveropohja, CCCTB)[10].

Komissio aikoo vuonna 2012 esittää jatkotoimenpiteitä, joilla julkisen talouden kestävyys ja vakaus varmistetaan. Komissio pyrkii luomaan nykyaikaisen alv-järjestelmän, jolla pystytään

---

4 KOM(2010) 484, 11.9.2010.
5 Asetus (EU) N:o 513/2011, EUVL L 145, 31.5.2011, s. 30.
6 KOM(2011) 452, 20.7.2011; KOM(2011) 453, 20.7.2011.
7 KOM(2011) 656, 20.10.2011; KOM(2011) 652, 20.10.2011.
8 KOM(2011) 594, 28.9.2011.
9 KOM(2011) 168, 13.4.2011; KOM(2011) 169, 13.4.2011.
10 KOM(2011) 121, 16.3.2011.

torjumaan petoksia ja keventämään pk-yritysten ja muiden, valtioiden rajojen yli toimivien yritysten byrokratiataakkaa.

Veronkierto on kaikissa jäsenvaltioissa uhkana valtion tuloille. Veronkierto vääristää kilpailuympäristöä, mikä on suurta enemmistöä eli sääntöjen mukaan toimivia kansalaisia ja yrityksiä kohtaan epäoikeudenmukaista. Komissio aikoo ehdottaa vahvistettua strategiaa, jolla jäsenvaltioita autetaan puuttumaan ns. verokeitaisiin. Tällä tavoin EU myötävaikuttaa valtioiden mahdollisten tulonmenetysten estämiseen.

Tiukan budjettipolitiikan aikana veronmaksajien rahojen suojaaminen nousee uuteen arvoon. Petosten ja muiden EU:n julkisiin varoihin vaikuttavien laittomuuksien seurauksena katoaa joka vuosi huomattavia rahasummia. Komissio aikoo tehdä ehdotuksen, jolla varmistetaan EU:n taloudellisten etujen suojaaminen rikosoikeuden keinoin.

Vastatakseen haasteisiin, joita talouskriisi aiheuttaa eurooppalaisille yrityksille, komissio tekee parhaillaan perusteellista arviointia siitä, onko tarpeen uudistaa maksukyvyttömyysasetusta. Arvioinnin lopputulosten perusteella komissio aikoo laatia tulevaisuuden vaihtoehdot tehokkaammiksi rajatylittäviksi maksukyvyttömyyssäännöiksi, jotka koskisivat myös konserneja.

3. KESTÄVÄN KASVUN JA SOLIDAARISUUDEN UNIONIN RAKENTAMINEN

Kestävän kasvun ja työllisyyden palauttaminen edellyttää EU:n ja jäsenvaltioiden tasolla myönteisiä toimia kilpailukyvyn ja sosiaalisen osallistamisen tukemiseksi. Tulosten saaminen edellyttää, että vauhditetaan toimia, joilla luodaan oikeanlaiset puitteet, joissa yritykset voivat luoda työpaikkoja ja löytää uusia markkinoita. Käsiteltävinä olevissa, EU:n meno-ohjelmia koskevissa ehdotuksissa tämä on jo nytkin keskeinen teema. Uuden sukupolven koheesiopolitiikka[11] kohdistuu huomisen työllisyyteen ja kasvuun. Seuraavalla tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmalla (Horisontti 2020) EU:n tietopohja muunnetaan yritysten kasvuksi ja kilpailukykyä koskevat toimet suunnataan erityisesti pk-yritysten tukemiseen. Euroopan koulutusjärjestelmien nykyaikaistamista edistetään uudella koulutus- ja nuoriso-ohjelmalla Kaikkien Erasmus. Verkkojen Eurooppa -väline[12] tuo rahoitusta Euroopan talouden kannalta tuottoisimmille hankkeille ja tukee infrastruktuuria kasvun välineenä.

3.1. Kasvua edistävät sisämarkkinat

Sisämarkkinat ovat edelleen tärkein välineemme kasvun ja työpaikkojen aikaansaamiseksi. Jotta sisämarkkinoiden mahdollisuudet voidaan hyödyntää, on edistettävä yrityksille – erityisesti pienemmille yrityksille – ja kuluttajille oikeanlaista ympäristöä, toteutettava kestävää kasvua edistävät uudistukset kokonaisuudessaan ja saatava aikaan toimiva ja kilpailukykyinen infrastruktuuri.

Siksi komissio on käynnistänyt kunnianhimoisen prosessin, sisämarkkinoiden toimenpidepaketin[13], jolla sisämarkkinoille annetaan uutta potkua. Toimenpidepaketin 12 keskeisen ehdotuksen nopea käsittely toimielinten välisessä prosessissa varmistaisi, että edut

---

11 KOM(2011) 607–612, 614–615, 6.10.2011.
12 KOM(2011) 657, 665 ja 676, 19.10.2011.
13 KOM(2011) 206, 13.4.2011.

näkyvät mahdollisimman pian. Komissio aikoo vuonna 2012 syventää täytäntöönpanotyötä sisämarkkinoilla. Se aikoo tehdä aloitteita, joilla kansalliset tutkimusjärjestelmät voidaan yhdistää toisiinsa ja luoda jäsennetty, liikkuva ja tehokas eurooppalainen tutkimusalue. Tutkimusalueen perustana on lisääntynyt kilpailu ja yhteistyö, joilla saadaan aikaan erinomaista tiedettä ja ylivoimaisia innovaatioita. Erityisesti pyritään avaamaan keskeisten yliopistovirkojen täyttö yleiseurooppalaiselle kilpailulle. Yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan täysimääräinen täytäntöönpano ei ainoastaan merkitsisi loppua tehottomuudelle, joka maksaa noin 3,8 miljardia euroa vuodessa, vaan se myös vähentäisi hiilidioksidipäästöjä, lisäisi turvallisuutta ja vähentäisi matkustajille aiheutuvia viivästyksiä. Vaikka yhdeksän kymmenestä uudesta työpaikasta syntyy palvelualoille, ja huolimatta monista palvelualoilla tarjoutuvista liiketoimintamahdollisuuksista, palveludirektiiviä[14] ei ole pantu täytäntöön läheskään kaikilta osin ja riittävästi. Komissio aikoo myös tarkastella suositusta mahdollisuudesta käyttää tavanomaisia maksupalveluja arvioidakseen, tarvitaanko lisätoimia.

Energian sisämarkkinoiden saaminen valmiiksi vuoteen 2014 mennessä on myös keskeinen talouskasvun laukaisija. Rautatieliikenteen vapauttamista koskevien uusien ehdotusten avulla on myös mahdollista nykyaikaistaa ja vähähiilistää Euroopan liikennettä lisäämällä kilpailua sekä tarjota matkustajille uusia innovatiivisempia ja kuluttajaystävällisempiä palveluja. Energiasektori on energiajärjestelmiemme uudistamiseen tehtävien mittavien investointien ansiosta (biljoona euroa vuosina 2011–2020[15]) myös keskeinen talouskasvun veturi. Komissio aikoo tehdä energiasektoria koskevia ehdotuksia, joilla pyritään ennen kaikkea saamaan sisämarkkinat vuoteen 2014 mennessä valmiiksi, kuten Eurooppa-neuvosto on pyytänyt.

Digitaalistrategia[16] parantaa ratkaisevasti Euroopan talouden kykyä hyödyntää modernin teknologian ja internetin tarjoamia kasvumahdollisuuksia. Sähköisten palvelujen käyttöönotto on ratkaisevassa asemassa, ja sähköistä kaupankäyntiä tullaan aktiivisesti edistämään. Komissio aikoo vuonna 2012 tehdä immateriaalioikeuksien kollektiivista hallinnointia koskevan aloitteen. Siihen on tarkoitus sisällyttää säännöt valtioiden rajat ylittävälle verkkomusiikin lisensoinnille, jotta usean maan kattavaa lisensointia voidaan helpottaa. Samaan aikaan tehdään aloite, jolla varmistetaan sähköisen tunnistamisen ja todentamisen sekä sähköisten allekirjoitusten vastavuoroinen tunnistaminen. Tällä pyritään rakentamaan kuluttajien luottamusta ja helpottamaan verkkomaksamista ja sähköisiä maksutapahtumia.

Kuluttajien luottamus on avain kysynnän lisääntymiseen ja kasvun palauttamiseen. Kattava Euroopan kuluttaja-asioiden toimintaohjelma tulee osoittamaan, miten kuluttajan oikeudet ja turvallisuus voivat tarjota sisämarkkinoilla asioiville kuluttajille turvallisen perustan. Ehdotuksissa tarkistetuiksi yleistä tuoteturvallisuutta koskeviksi säännöiksi tarjotaan sekä kuluttajille että valmistajille selkeä ja johdonmukainen lähestymistapa ja kootaan erilaiset valvontajärjestelmät yhteen sisämarkkinoita koskevaan lähestymistapaan. Jos tarvitaan kuluttajan oikeussuojaa, ryhmäkannetta koskevissa säännöissä kerrotaan, miten kuluttajat ja yritykset voivat löytää toimivia ratkaisuja laajamittaisiin ongelmiin.

---

14 2006/123/EY, 12.12.2006, EUVL L 376, 27.12.2006, s. 36.
15 KOM(2010) 677, 17.11.2010.
16 KOM(2010) 245, 19.5.2010.

3.2. Uusien mahdollisuuksien antaminen ihmisille osallistavassa yhteiskunnassa

Tämän päivän Euroopan suurimpia haasteita on työpaikkojen luominen, ja tähän EU voi antaa keskeisen panoksensa. Nuoret liikkeellä -aloitteessa[17], uuden osaamisen ja työllisyyden ohjelmassa[18] ja köyhyydentorjuntafoorumissa[19], jotka ovat Eurooppa 2020 -lippulaivahankkeita, on korostettu tarvetta suunnata Euroopan uudistamista eniten tarvitsevien hyödyksi. Uusi Euroopan sosiaalirahasto[20] ja globalisaatiorahasto[21] tukevat jäsenvaltioiden toimia työllisyyskriisin torjumiseksi edistämällä työpaikkojen luomista ja avainosaamista. Kaikkien Erasmus -ohjelmalla tuetaan korkeakoulutuksen ja yritysten välistä strategista kumppanuutta. Näin voidaan varmistaa, että nuoret opiskelijat voivat hankkia sellaiset taidot, joita työmarkkinat edellyttävät. Näiden aloitteiden täytäntöönpano tulee vaikuttamaan merkittävästi EU:n toimiin työttömyyden, sosiaalisen syrjäytymisen ja köyhyyden torjumiseksi.

Komissio aikoo pian esittää, miten EU voi myötävaikuttaa nuorisotyöttömyyden kitkemiseen. Tähän kuuluu toimia, joilla edistetään nuorten työnhakijoiden liikkuvuutta ja autetaan heitä löytämään ulkomailla avautuvat mahdollisuudet. Myös oppisopimuskoulutus voi olla tärkeä portti työmarkkinoille. Se voi osoittautua erityisen hyödylliseksi, jos halutaan paremmin hyödyntää aloja, joilla tulevaisuuden työpaikat todennäköisimmin syntyvät.

Komissio aikoo myös toteuttaa joustoturvaperiaatteiden uudelleentarkastelun, jossa työmarkkinaosapuolet voivat olla tiiviisti mukana, ja käynnistää uuden vaiheen periaatteiden täytäntöönpanossa. Tarkoituksena on edistää työpaikkojen syntymistä ja liikkuvuutta keinoina, joilla voidaan lieventää talouden laskukausien vaikutusta ja valmistautua elpymisen hyödyntämiseen sen alkaessa. Tämä liittyy tarpeeseen ennakoida ja hallinnoida yritysten rakenneuudistuksia paremmin. Mainittakoon vielä, että komissio aikoo ehdottaa keinoja, joilla julkisia työvoimapalveluja voidaan vahvistaa. Näihin kuuluu Euroopan työnvälitysverkoston (Eures) uudistus, jolla parannetaan mahdollisuuksia löytää työtä muista maista.

Kun katsotaan kauemmas tulevaisuuteen, sosiaalisen mallimme säilyttäminen merkitsee myös sen varmistamista, että voimme tulevaisuudessakin rahoittaa hyvinvointimme. Ikääntyvät yhteiskunnat ovat tässä suhteessa valtava poliittinen haaste. Samalla on kuitenkin huomattava, että nykyaikainen ja innovatiivinen terveydenhuoltosektori myös synnyttää talouskasvua. Komissio aikoo seurata eläkkeitä koskevien maakohtaisten suositusten noudattamista ja tehdä aloitteita sellaisilla osa-alueilla, joilla on valtioiden rajat ylittävä merkitys. Vuonna 2012 näihin kuuluu aloite, jolla vahvistetaan tehokkaiden ja turvallisten eläkesijoitustuotteiden sisämarkkinoita. Komissio aikoo myös tehdä ehdotuksia, jotka koskevat työpaikkaa vaihtavien lisäeläkeoikeuksia, sillä liikkuvuuden helpottaminen on avain työllistymiseen ja työpaikkojen luomiseen.

---

17 KOM(2010) 477, 15.9.2010.
18 KOM(2010) 682, 23.11.2010.
19 KOM(2010) 758, 16.12.2010.
20 KOM(2011) 607, 6.10.2011.
21 KOM(2011) 608, 6.10.2011.

3.3. Perustan luominen kestävälle tulevaisuudelle

Kestävä elpyminen edellyttää, että kasvua ja investointeja kanavoidaan kaikkein dynaamisimmille tulevaisuuden aloille. Resurssitehokasta[22] ja vähähiilistä taloutta[23] koskevassa komission lähestymistavassa, joka sisällytetään talouspolitiikkaan ja vuotuiseen kasvuselvitykseen, on esitetty, miten älykästä kasvua on suunnattava oikein, jotta kestävän kehityksen Euroopasta voidaan tehdä kilpailuetu. Tämä Eurooppa 2020 -strategiaan sisältyvä lähestymistapa on keskeinen veturi maataloutta[24], maaseudun kehittämistä[25] ja kalastusta koskevien uuden sukupolven ehdotusten taustalla. Ehdotuksilla on tarkoitus luoda kestävä perusta näille sekä ympäristömme että taloutemme kannalta kriittisille aloille. Tärkeä esimerkki resurssitehokkuuteen pyrkimisestä alakohtaisessa politiikassa ovat vuonna 2012 tehtävät ehdotukset, joilla varmistetaan riittävä puhtaan veden saanti. Komissio aikoo hyväksyä suunnitelman vesivarojen turvaamiseksi ja keskittää toimet vedensaantiin kohdistuvien paineiden torjumiseen.

Kestävyys on myös komission energiapoliittisen vision keskeinen osa. Esimerkkinä mainittakoon, että energiansäästödirektiivin[26] nopealla hyväksymisellä ja täytäntöönpanolla voidaan EU:ssa tuottaa vuositasolla keskimäärin 1 000 euron säästöt kotitaloutta kohti, luoda kaksi miljoonaa työpaikkaa ja hidastaa ilmastonmuutosta. Ehdotuksessa, jolla parannetaan ydinturvallisuuskehystä, otetaan huomioon EU:n ydinvoimaloissa tehdyistä testeistä saadut tulokset, tekninen kehitys ja kansainvälinen sääntelyn kehitys. Komissio aikoo myös laatia strategian uusiutuvan energian kehittämisen vauhdittamiseksi EU:n sisämarkkinoilla ja Välimeren eteläpuolisissa naapurimaissa. Eteneminen uusiutuvien energialähteiden käyttöönoton vauhdittamiseen tähtäävän, välttämättömään energiainfrastruktuuriin tehtävien investointien helpottamisesta tehdyn asetusehdotuksen hyväksymisessä olisi tärkeä signaali.

Komissio aikoo vuonna 2012 edelleen pyrkiä todelliseen ja kokonaisvaltaiseen kasvihuonekaasupäästöjen leikkaamiseen globaalilla tasolla. Komissio tulee edelleen hallinnoimaan siirtymistä tarkistettuun päästökauppajärjestelmään ja kehittää uusia ja toteuttaa voimassa olevia toimenpiteitä, joilla helpotetaan ilmasto- ja energiatavoitteiden saavuttamista. Työssä aiotaan keskittyä myös vähentämään liikenteen riippuvuutta öljystä edistämällä vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurien kehittämistä.

Kesäkuussa pidettävässä Rio+20-huippukokouksessa keskeisellä sijalla ovat globaalit toimet kestävyyden ja vihreän kasvun edistämiseksi. EU:n politiikka on tässä suunnannäyttäjänä.

3.4. Kansalaisille avoin Eurooppa

Turvallisuuden ja oikeuden tarjoaminen sisärajattomassa Euroopassa on tämän päivän EU:n suurimpia haasteita. Vapaus hyödyntää mahdollisuuksia valtioiden rajojen yli on keskeinen osa EU:n olemassaolon oikeutusta. Jotta järjestelmä toimisi, EU:n on kuitenkin lujitettava järjestelmän edellyttämää keskinäistä luottamusta ja kohdattava vahvana ja oikeudenmukaisena ne mittavat haasteet, joista tänä vuonna Välimeren alueella kohdatut haasteet ovat esimerkkinä. EU:n on ajettava Tukholman ohjelmaa[27] eteenpäin ja löydettävä

---

22 KOM(2011) 571, 20.9.2011.
23 KOM(2011) 112, 8.3.2011.
24 KOM(2011) 628, 12.10.2011.
25 KOM(2011) 627, 12.10.2011.
26 KOM(2011) 370, 22.6.2011.
27 EUVL C 115, 4.5.2010, s. 1.

ratkaisu keskeisiin kysymyksiin, kuten turvapaikkakysymykseen, ja vastattava uusiin haasteisiin, kuten tietoverkkoturvallisuuteen.

Kansalaisten sisämarkkinoilta on poistettava tarpeettomat byrokraattiset vapaan liikkuvuuden esteet. Väestörekisteriasiakirjojen hyväksymistä muissa maissa helpotetaan kahdella lainsäädäntöehdotuksella, joilla myös yksinkertaistetaan laillistamisvaatimuksia.

EU:n rajajärjestelmä on keskeinen osa Tukholman ohjelmaa. Nykyaikaistamalla ja käyttämällä uutta teknologiaa voidaan varmistaa, että järjestelmällä sekä kannustetaan valtioiden rajat ylittävään toimintaan että pystytään tarjoamaan asianmukaista suojaa. Seuraavan sukupolven rajatarkastukset ovat joustavampia ja helpottavat toistuvasti matkustavien tuloa EU:n alueelle. Komissio aikoo myös ehdottaa erityistä strategiaa, jolla ennaltaehkäistään ja torjutaan ihmiskauppaa.

4. EU:N SANAN SAAMINEN KUULUVILLE MAAILMALLA

Yhtenäinen EU on paras perusta maailmannäyttämöllä vaikutusvaltaiselle EU:lle. EU on maailman suurin talous. EU ja sen jäsenvaltiot antavat yli puolet kaikesta maailman kehitysavusta ja humanitaarisesta avusta. EU puolustaa yleismaailmallisia arvoja, kuten ihmisoikeuksia ja demokratiaa, kansainvälisen oikeuden kunnioittamista ja toimivaa monenvälistä maailmanjärjestystä, ja on niihin edelleen syvästi sitoutunut. Kun EU toimii yhtenäisesti, sen vaikutusvalta on merkittävä. Jotta voimme kohdata globalisaation haasteet ja hyödyntää sen mahdollisuudet, EU:n toimia etujemme ja arvojemme suojaamiseksi ja edistämiseksi on edelleen vahvistettava samalla kun pyritään lisäämään vaurautta ja turvallisuutta maailmassa laajemmin.

EU:n ulkosuhteita hoidetaan monenvälisesti, alueellisesti ja kahdenvälisesti, olemassa olevissa poliittisissa puitteissa. Näitä ovat esimerkiksi kauppa- ja kehityspolitiikka sekä EU:n monien sisäisten politiikkojen ulkoiset näkökohdat. Unioni toteuttaa edelleen näitä politiikkoja, ja vastaa myös nopeasti kehittyvien globaalien tapahtumien esiin tuomiin haasteisiin.

EU:n on oltava valmiina reagoimaan muuttuvaan globaaliin ympäristöön. EU on pystynyt reagoimaan nopeasti ja määrätietoisesti dramaattiseen muutokseen Välimeren eteläpuolisissa naapurimaissa[28]. EU:n toimet tukeutuivat hyvän hallintotavan, avoimuuden ja solidaarisuuden perinteisiin ja antoivat selkeän poliittisen viestin ja välitöntä käytännön tukea (”enemmän uudistuksia – enemmän tukea”). Apua seulottiin ja siirrettiin nopeasti, jotta voitiin varmistaa johdonmukaisuus tämänhetkisten tarpeiden ja prioriteettien välillä. Tässä yhteydessä hyväksyttiin kumppanuutta, uudistuksia ja osallistavaa kasvua tukeva ohjelma (SPRING) ja kansalaisyhteiskuntaa tukeva väline. EU aikoo edelleen keskittää huomiotaan naapurimaihinsa ja tarjota mahdollisuuksia molemmille hyödylliseen yhteistyöhön, jolla edistetään vakautta ja kasvua. Komissio aikoo keskittyä EU:n naapuruspolitiikan uudesta strategiasta yhdessä korkean edustajan kanssa annetussa tiedonannossa[29] tehtyjen sitoumusten täytäntöönpanoon. Naapuruuspolitiikka on merkittävässä roolissa rauhanomaisen ja vauraan kehityksen edistäjänä eteläisen Välimeren alueella ja EU:n itäisillä naapurialueilla. Siinä hyödynnetään EU:n politiikkojen ja ohjelmien koko kirjoa taloudellisen, yhteiskunnallisen ja

[28] KOM(2011) 200, 8.3.2011.
[29] KOM(2011) 303, 25.5.2011.

poliittisen vakauden lisäämiseksi. Demokratisoitumassa olevien eteläisen Välimeren alueen maiden tukemisen lisäksi vuonna 2012 priorisoidaan myös Varsovan huippukokouksessa päätettyä itäisen kumppanuuden etenemissuunnitelmaa ja Lähi-idän ja Kaukasuksen vakautta.

EU myötävaikuttaa myös turvallisuuden edistämiseen Afrikassa. Lisäksi EU on valmiina reagoimaan tulevaisuudessakin luonnonkatastrofeihin, kuten se on tehnyt viime aikoina Turkissa, Pakistanissa ja Japanissa.

Muuttuvaan globaaliin ympäristöön sopeutuminen ja maailmanjärjestyksen muokkaaminen edellyttävät, että EU:n politiikan ulkoiset ja sisäiset osatekijät ovat yhteydessä toisiinsa. Kauppa, kehitysyhteistyö, diplomatia, laajentuminen, naapuruuspolitiikka ja kriisinhallintatoimet ovat kaikki politiikanaloja ja välineitä, jotka muodostavat unionin ulkosuhteiden selkärangan. Niiden koko potentiaali voidaan hyödyntää, jos niihin yhdistetään sisäiset politiikanalat, kuten sisämarkkinat, ilmastopolitiikka, energiapolitiikka ja rahapolitiikka, joilla kaikilla on merkittäviä vaikutuksia ulkomaailmaan.

Euroopan vauraus tukeutuu globaaliin kilpailukykyyn. Kasvun ja työllisyyden palauttavia toimia toteutetaan ympäristössä, jossa yhteydet ovat yhä tiiviimmät ja kilpailu on kovaa. G20-ryhmä on osoittautunut tehokkaaksi foorumiksi edistää johdonmukaisia globaaleja keinoja kriisin torjumiseksi. G20-maiden kokouksessa Cannesissa todettiin, että elintarviketurvan ja kestävän talouskasvun edistämiseksi on olennaista lisätä maataloustuotantoa ja sen tuottavuutta. Vaikka EU:n kauppapolitiikan yleistavoitteena on edelleen saada käynnissä olevat monenväliset neuvottelut menestyksellisesti päätökseen, eurooppalaisten yritysten ja kuluttajien etuja on edistettävä kumppaneina olevien kolmansien maiden kanssa myös kahdenvälisin sopimuksin. Näistä syistä parhaillaan tutkitaan mahdollisuutta tehdä Japanin kanssa vapaakauppasopimus ja Kiinan kanssa investointisopimus.

Euroopan perustavanlaatuisiin arvoihin kuuluu yhteisvastuullisuus – ja se ulottuu rajojemme yli. EU on maailman suurin kehitysavun antaja, minkä vuoksi sillä on johtava rooli maailman köyhimpien yhteiskuntien auttamisessa. EU keskittää toimensa tarkistetun kehitysyhteistyöpolitiikkansa[30] nopeaan ja tehokkaaseen toteuttamiseen. Erityisesti on tarkoitus keskittyä vuosituhannen kehitystavoitteisiin. Uusi konkreettinen EU:n globaalin solidaarisuuden osoitus on Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukkojen perustaminen.

Vuonna 2012 on tarkoitus edistyä myös laajentumista koskevan uuden yksimielisyyden täytäntöönpanossa sekä valmisteluissa, joilla Kroatia toivotetaan tervetulleeksi EU:n 28:nneksi jäsenvaltioksi. Vuonna 2012 jatketaan työtä, joka mahdollistaa sen, että Kroatia voi saada jäsenyydestä täyden hyödyn ja täyttää jäsenyysvelvoitteensa.

---

30 KOM(2011) 637, 13.10.2011 ja KOM(2011) 638, 13.10.2011.

5. JÄRKEVÄ SÄÄNTELY JA TEHOKAS TÄYTÄNTÖÖNPANO

Jotta tässä työohjelmassa esitetyt uudistukset voidaan toteuttaa, EU:n lainsäädännön on toimittava hyvin kaikissa vaiheissa. Suunnitteluvaiheesta toteutukseen ja arviointivaiheesta päivitykseen on testattava, että EU:n toiminta täyttää korkeimmat vaikuttavuutta ja tehokkuutta koskevat laatustandardit. On varmistettava, että sääntelystä aiheutuva rasitus on mahdollisimman vähäinen.

Komission aloiteoikeus ja sen vastuu perussopimuksen vaalijana velvoittavat sen pitämään nämä standardit korkeina. Komissio varmistaa määrätietoisesti sekä omassa työssään että sovitun lainsäädännön seurannassa ja täytäntöönpanossa, että EU:n kansalaiset, yritykset ja viranomaiset pääsevät nauttimaan uudistuksen eduista.

5.1. Varojen käyttö yhdessä älykkäämmin

Vaikeina aikoina meidän on huolehdittava, että rajalliset resurssimme suunnataan sinne, missä niistä on tulevaisuuden työpaikkojen ja kasvun kannalta eniten hyötyä. Komissio on ehdottanut modernia talousarviota, joka on suunniteltu täydentämään jäsenvaltioiden varojenkäyttöä siellä, missä Euroopan tasolla toimiminen tuo selkeää lisäarvoa. Se jatkaa työtään koko neuvotteluprosessin ajan varmistaakseen, että yksinkertaistamisen, järkeistämisen ja lisäarvon tuottamisen periaatteet säilyvät lopullisessa paketissa.

5.2. Järkevä sääntely

Komission rooli sääntelyn ehdottajana on kehittynyt merkittävästi viime vuosina, kun vaikutusten arviointi on vakiintunut tavanomaiseksi osakasi komission työtä. Vuonna 2012 julkisen kuulemisen vähimmäisaika pidennetään 8 viikosta 12 viikkoon, mikä on jälleen merkittävä edistysaskel. Tämä auttaa varmistamaan, että komission ehdotukset perustuvat sidosryhmien näkemyksiin ja että kaikilla on ollut mahdollisuus antaa lausuntonsa keskeisistä poliittisista valinnoista. Hallinnollisten rasitusten vähentäminen on erityisen merkityksellistä taloudellisesti haastavina aikoina. Kun hallinnollisen rasituksen vähentämisohjelma päättyy vuonna 2012, komissio tulee ylittämään 25 prosentin vähennystavoitteen, sillä sen tekemiin ehdotuksiin sisältyy 31 prosentin vähennykset ja 39 miljardin euron säästöt. Komissio aikoo näiden kokemusten perusteella jatkaa toimiaan sääntelystä aiheutuvan rasituksen rajoittamisessa ehdottoman välttämättömään. Se aikoo erityisesti tarkastella EU:n sääntelyn vaikutusta pienyrityksiin ja ehdottaa tarvittaessa mikroyrityksiin sovellettavia poikkeuksia tai räätälöityjä ratkaisuja. Se aikoo myös esittää sääntelyn kuntotestien ensimmäiset tulokset.

6. PÄÄTELMÄT

Euroopan komissio aikoo tulevana vuonna tehdä määrätietoisesti kaiken voitavansa, jotta eurooppalaisia raskaasti koetteleva talouskriisi voidaan ratkaista. Tänä syksynä toteutettavat toimet osoittavat, että komissio pitää kasvun ja työllisyyden edistämistä keskeisen tärkeänä. Tämä ykköspriorioteetti näkyy myös komission ensi vuoden työohjelmassa, jossa keskitytään lisäksi EU:n pitkän aikavälin tavoitteisiin. Lyhyen aikavälin toimet ovat välttämättömiä, mutta samalla on luotava perusta pidemmän aikavälin kestävälle kasvulle ja työllisyydelle. Tekemällä molempia yhtä aikaa EU voi löytää ulospääsyn kriisistä. EU tulee nousemaan kriisistä vahvempana, ja sillä on paremmat edellytykset vastata globaalin kilpailun vaatimuksiin, hyödyntää tulevaisuuden kasvun lähteitä ja toteuttaa menestyvää sosiaalista markkinataloutta.

EU voi tukeutua vahvaan perustaan. Se on maailman suurin kauppablokki. Sen osuus globaalista tuotannosta on kolmannes, ja sillä on kunniakkaat yhteiskunnallisen ja teknisen innovoinnin perinteet. EU:n arvot ja historia sitovat meidät yhteistyöhön. EU:lla on toimielimet, joilla on selkeä näkemys siitä, miten rakentaa vauras ja kestävä Eurooppa. Sillä on koeteltu ja hyväksi havaittu yhteisömenetelmä ja tarvittavaa joustavuutta vastata muuttuviin olosuhteisiin. Jos EU:lla on poliittista tahtoa tehdä aikeista totta ja se keskittyy määrätietoisesti viimeaikaisten päätösten täytäntöönpanoon, se voi osoittaa olevansa veturi, joka torjuu taantuman riskin ja uudistaa Euroopan.